บทเรียนที่ 1

WE THINK DIGITAL

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเรียนรู้ดิจิทัล

Meta | We Think Digital

บทที่ 1

อินเทอร์เน็ตคืออะไร ?
เราเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้อย่างไร ?

" 1 นาที " ของอินเทอร์เน็ตในปี 2020

จำนวนข้อมูลที่เกิดขึ้นบนอินเทอร์เน็ตโดยประมาณ ใน 1 นาที

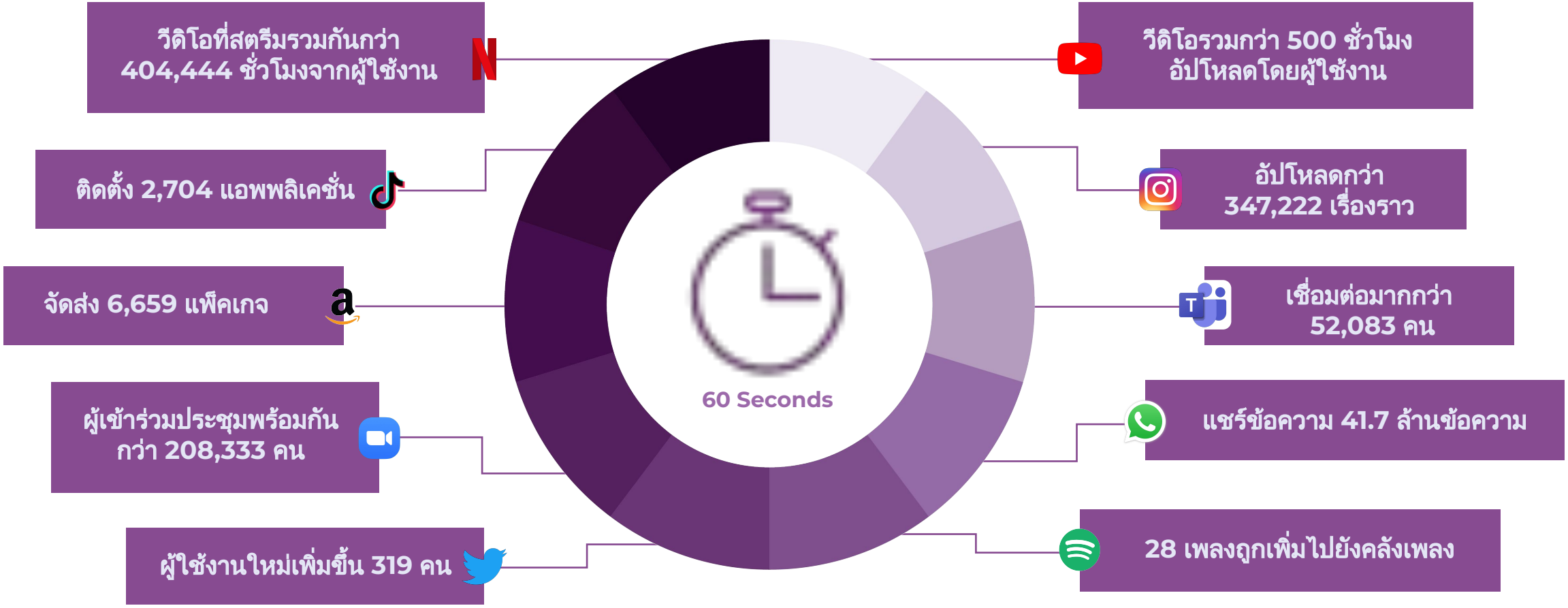

Source: A Minute on the Internet in 2020 - https://www.statista.com/chart/17518/data-created-in-an-internet-minute/

อินเทอร์เน็ต คืออะไร?

อินเทอร์เน็ต (Internet)

เครือข่ายที่เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์เข้าด้วยกัน และเป็นตัวส่งผ่านข้อมูลจากคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไปอีกเครื่องหนึ่ง

เครือข่าย (Network)

สิ่งที่เชื่อมต่อคอมพิวเตอร์เครื่องอื่น ๆ เข้าด้วยกัน เช่น สายโทรศัพท์ที่เชื่อมโทรศัพท์บ้านไปยังโทรศัพท์อื่น ทำให้คุณติดต่อคนอื่นที่อยู่ใน "เครือข่าย" โทรศัพท์เดียวกันได้

ข้อมูล (Data)

ความสามารถในการรับรู้ สร้าง รวบรวม เป็นตัวแทน ประเมิน ตีความ และวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งดิจิทัลและที่ไม่ใช่ดิจิทัล

กิจกรรม

ผู้คนใช้งานอินเทอร์เน็ตกันอย่างไร?

กิจกรรม

ผู้คนใช้งานอินเทอร์เน็ตกันอย่างไร?

เพื่อการสื่อสาร

เพื่อความบันเทิง

เพื่อทำงาน

เราใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์ใดบ้าง ?

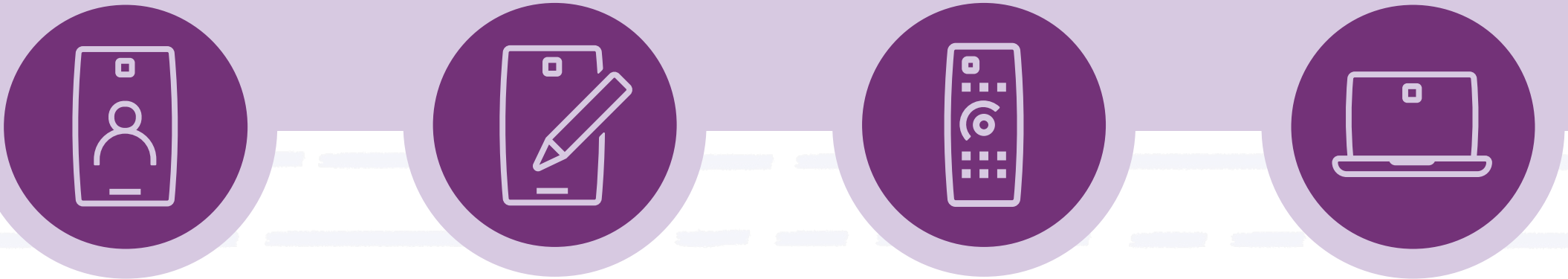

วิธีเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต ...

- เป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อกันผ่านเครือข่ายทั่วโลก
- เปลี่ยนวิธีใช้ชีวิตของเราในสังคมที่ทันสมัย
- ใช้เพื่อการสื่อสาร ทำงาน วิจัย และใช้เพื่อความบันเทิง
- เชื่อมโยงผู้คนผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ มือถือ โทรทัศน์ อุปกรณ์เกม หรือรถยนต์ เพื่อแชร์ข้อมูลระหว่างกัน
- ใช้ได้ทั้งแบบมีสายและไร้สาย

หัวข้อที่ 2

ข้อมูลดิจิทัลและการแชร์ข้อมูลดิจิทัล

ข้อใด คือ ข้อมูลทั่วไป
ข้อใด คือ ข้อมูลทางดิจิทัล

อาหารที่ชอบที่สุด

วันเกิดของเรา

ข้อมูลทั่วไป

คือ ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลเกี่ยวกับ
คน ๆ นั้นหรือสิ่ง ๆ นั้น

ข้อมูลดิจิทัล

คือ ข้อมูลที่คอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลได้ เช่น
ตัวเลข คำ รูปภาพ วีดิโอหรือเสียง
เช่น อีเมลที่ส่งไป ข้อความที่ส่งหาเพื่อน
รูปภาพบนโซเชียลมีเดีย วีดิโอ

คุณคิดว่ามีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตกี่คน?

มีผู้ใช้อินเตอร์เน็ต
กว่า 4.57 พันล้านคน

กิจกรรม

1

2

3

4

5

6

ข้อมูลของคุณปลอดภัยหรือไม่เมื่ออยู่บนอินเทอร์เน็ต

การเชื่อมต่อสาธารณะ (ที่ไม่ปลอดภัยและเชื่อถือไม่ได้)

เครือข่ายที่ไม่ต้องใช้รหัสในการล็อกอิน

คนอื่นที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกันอาจจะเห็นข้อมูลของคุณได้ และ สามารถขโมยข้อมูลนั้นแล้วส่งออกไปทั่วเครือข่าย หรือดูได้ว่าคุณทำอะไร

เช่น ถ้าเราอยู่ที่โรงหนัง และเห็นชื่อเครือข่ายของโรงเรียนของคุณตอนที่จะต่อ wifi ในมือถือ เป็นไปได้ว่าเครือข่ายนั้นอาจจะพยายามเลียนแบบหรือ “หลอก” เอารหัสผ่านจากผู้เรียน

การเชื่อมต่อส่วนตัว (ที่ปลอดภัยและเชื่อถือได้)

ต้องมีรหัสผ่านในการล็อกอิน และต้องแน่ใจว่า
ชื่อเครือข่ายเป็นของหน่วยงานนั้น ๆ หรือคนนั้นจริง ๆ

เครือข่ายที่ปลอดภัยและเชื่อถือได้ จะช่วยรักษาข้อมูลของผู้ใช้งาน
ควรพิจารณาจากบริบทหรือตำแหน่งของเครือข่ายประกอบกัน

เครือข่ายที่มีการใช้รหัสผ่าน

เมื่อติดตั้งเครือข่ายที่มีการใช้รหัสผ่าน
ผู้ดูแลต้องเปิดการใช้งานการสร้างรหัสก่อนเข้าสู่เครือข่าย

วิธีการเข้ารหัสทั่วไปคือ Wired Equivalent Privacy (WEP) และ Wireless Internet Protected Access (WPA) หรือ WPA2

วิธีการนี้ทำให้ข้อมูลที่ถูกส่งแบบไร้สายผ่านเครือข่ายมีการเข้ารหัส (หรือก่อกวน) การเข้ารหัสทำให้แฮคเกอร์ (hacker) แอบดูข้อมูลหรือสิ่งที่เราคุย ได้ยากขึ้น

เว็บไซต์

HTTPS คือ วิธีการรักษาความปลอดภัยมาตรฐานที่เว็บไซต์ใช้
เพื่อเข้ารหัสข้อมูลที่ส่งในอินเทอร์เน็ต

การเข้ารหัสช่วยป้องกันไม่ให้บุคคลอื่นดูข้อมูลของเราได้
ทำให้การใช้งานมีความปลอดภัยอีกขั้น

และใช้กับบราวเซอร์ใดก็ได้ เพียงระบุ https:// ก่อนหน้า URL
เช่น https://www.mysite.com
แต่ ไม่ใช่ทุกเว็บไซต์ที่จะรองรับ HTTPS

การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต

การใช้อินเทอร์เน็ตมีประโยชน์อะไรบ้าง

การใช้อินเทอร์เน็ตมีข้อเสียอะไรบ้าง

เราต้องคำนึงถึงความปลอดภัยอะไรบ้าง
เมื่อเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต
ทั้งอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายและมีสาย

อินเทอร์เน็ต

เชื่อมต่อได้ทั้งแบบไร้สายและมีสาย

คือ เครือข่ายข้อมูลขนาดใหญ่ และมีผู้ใช้งานกว่า 59%
จากประชากรทั่วโลก (และยังคงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ)

คือ ช่องทางสำคัญที่คนสามารถมีส่วนร่วมในสังคมได้
ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศ และโลก

ทำให้ข้อมูลดิจิทัลนั้นถูกแชร์ไปบนโลกออนไลน์
ในรูปแบบของตัวเลข คำ ภาพ วีดิโอ หรือเสียงได้

หัวข้อที่ 3

การเข้าถึงข้อมูลและชุมชนออนไลน์

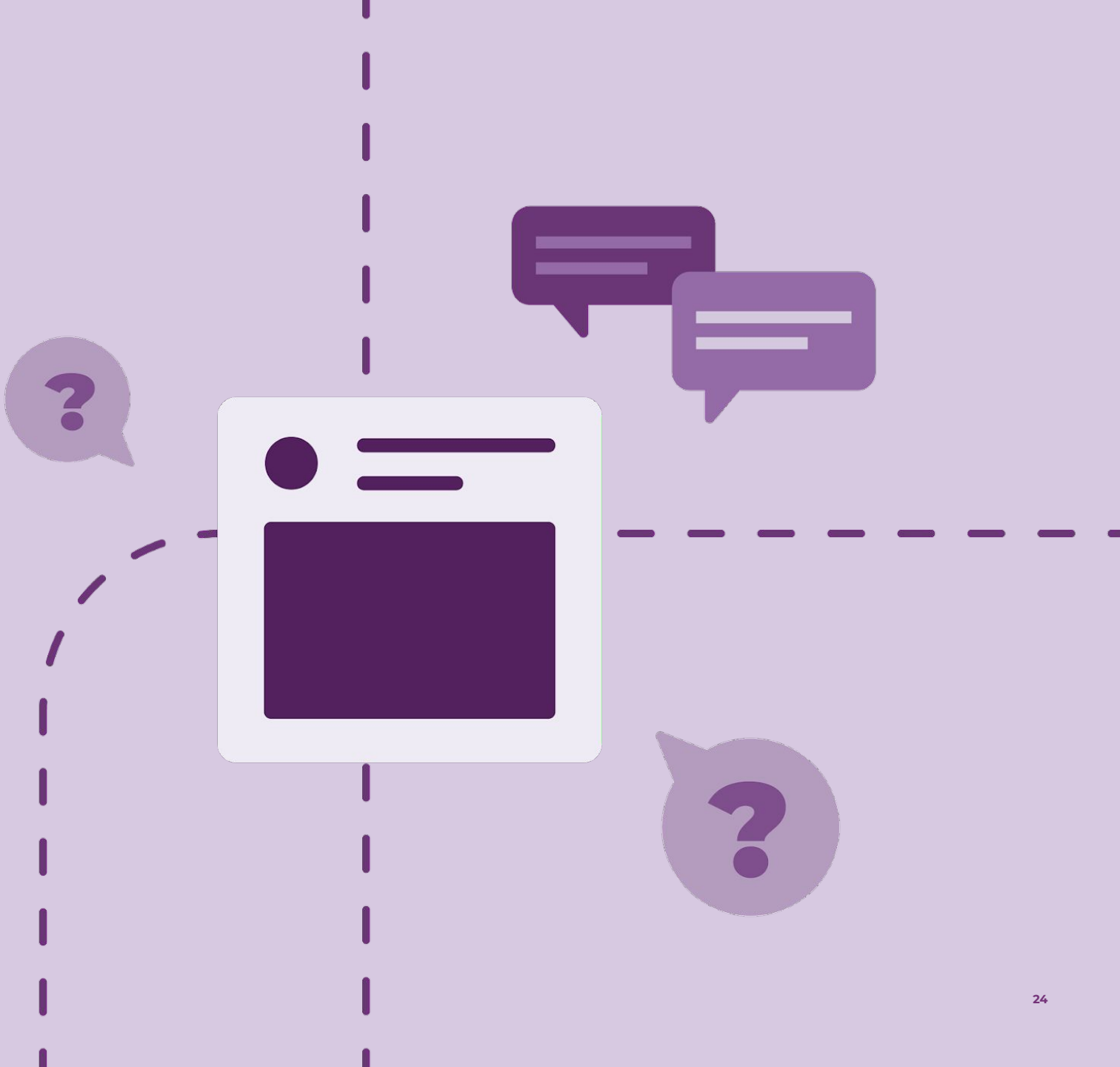

ฉันใช้ในอินเทอร์เน็ตเพื่อค้นหา ...

ฉันคุยกับบางคนทางออนไลน์
เกี่ยวกับ ....

ฉันได้รับหรือส่งข้อความ
ออนไลน์ถึง ...

ฉันแชร์บางอย่าง
บนโลกออนไลน์ที่มัน ...

โปรดระบุประเภทหรืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้

กิจกรรม

คุณรู้จักเครื่องมือค้นหา (เสิร์ชเอนจิน) อะไรบ้าง ?

กิจกรรม

- คุณเคยใช้ เสิร์ชเอนจิน มาก่อนหรือไม่ ?
- คุณเคยใช้ เสิร์ชเอนจิน อะไรบ้าง ?
- คุณค้นหาอะไร ?
- คุณเจอในสิ่งที่คุณต้องการค้นหาหรือไม่ ?

คุณรู้จัก

โซเชียลมีเดีย

อะไรบ้าง ?

การส่งข้อความ (Instant Message)

ทำให้คุณคุยกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็น 1 คนหรือเป็นกลุ่มได้โดยตรงและเป็นส่วนตัว

ตัวอย่างโปรแกรมที่ใช้ส่งข้อความ เช่น **Facebook Messenger, WhatsApp, WeChat, Line**

กิจกรรม

- คุณมักติดต่อสื่อสารผู้คนผ่านช่องทางออนไลน์ใดบ้าง ?
- ช่องทางใดที่คุณชื่นชอบมากที่สุด ?
- คุณเคยใช้โซเชียลมีเดียหรือการส่งข้อความ (instant message) เหล่านี้บ้างหรือไม่

คุณรู้จักแพลตฟอร์มอีเมลใดบ้าง?

รู้เกี่ยวกับแพลตฟอร์มที่ใช้สื่อสารอย่างเป็นทางการและไม่ทางการ

การท่องโลกอินเทอร์เน็ต

ใช้เว็บไซต์ค้นหาเพื่อเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต

คุณจะพบเว็บไซต์และเว็บเพจมากมายให้คุณเข้าถึงข้อมูลและเข้าสู่สังคมออนไลน์

เครื่องมือค้นหา (เสิร์ชเอนจิน)

มีเครื่องมือค้นหามากมายที่เต็มไปด้วยเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่คุณสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้อที่คุณต้องการค้นหา

สื่อสังคมออนไลน์

ผู้คนใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อแชร์เรื่องส่วนตัว ติดต่อครอบครัวและเพื่อน หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนออนไลน์

หัวข้อที่ 4

ตัวตนทางดิจิทัล และชื่อเสียงทางออนไลน์

กิจกรรม

สิ่งที่แสดงถึงตัวตนของคุณ

แชร์กับเพื่อนๆ

แชร์กับคุณครู / เจ้านาย

แชร์กับคนแปลกหน้า

3 สิ่งที่สร้างตัวตนทางดิจิทัลได้คืออะไร ?

กิจกรรม

มารู้จักกับ "อัญชลี"

- เธออายุ 19 ปี และกำลังเรียนพยาบาล
- เธอพักอาศัยใน กทม. และชอบร้องคาราโอเกะมาก
- เธอโตมากับน้องชายชื่อโจ และสนิทกันมาก เพราะโจอายุน้อยกว่าแค่ 2 ปี
- เวลาว่าง เธอชอบดูหนัง

คุณจะบอกเพื่อนในเรื่องใดบ้าง ?

- ชื่อ
- ที่อยู่
- ความลับของคุณ

คุณจะบอกเพื่อนทั้งชั้นเรียนในเรื่องใดบ้าง ?

- ชื่อ
- วันเกิด
- ที่อยู่

คุณคิดว่า สิ่งที่คุณโพสต์ได้ทำร้ายผู้อื่น ถูกตีความผิด สร้างความเข้าใจผิด ความเสียหาย หรือ ทำลายชื่อเสียงของคุณหรือของคนอื่นบ้างหรือไม่ ?

เมื่อแชร์บนโลกออนไลน์

- คำนึงถึงสิ่งที่คุณยึดถือ (values) และผู้รับสารหรือคนที่คุณตั้งใจอยากให้เห็น
- เตรียมใจไว้ด้วยว่าข้อมูลอาจจะเผยแพร่ไปสู่คนที่คุณไม่ได้ตั้งใจให้เห็นด้วย
- คำนึงว่าสิ่งที่คุณโพสต์จะอยู่ในที่สาธารณะ ที่คนอื่นอาจสามารถค้นหาเจอได้
- ผู้คนสามารถหาข้อมูลของคุณเพิ่มได้ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี

กิจกรรม

ลองค้นหาชื่อของคุณ !

หัวข้อที่ 5

พลเมืองดิจิทัลคืออะไร และสำคัญอย่างไร

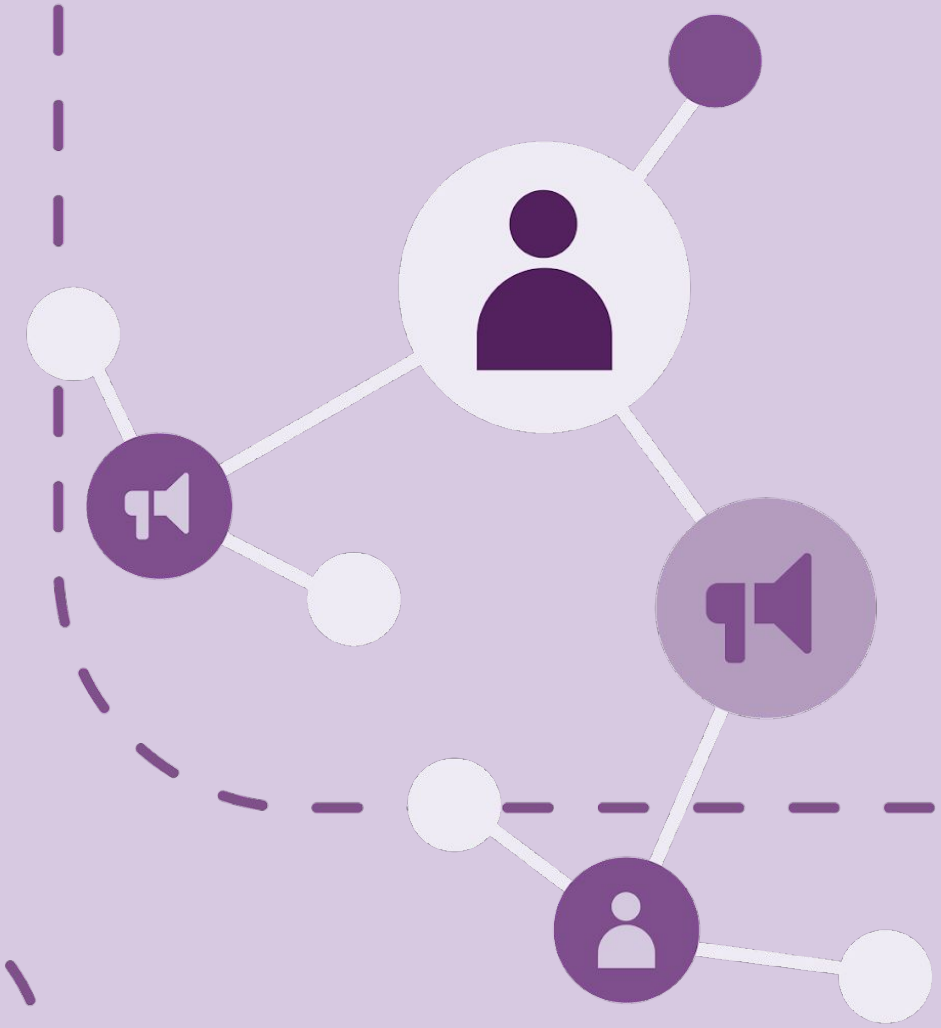

พลเมืองดิจิทัล

คืออะไร ในความหมายของคุณ

การเป็นสมาชิกในสังคมหรือชุมชนออนไลน์

มีสิทธิ ประโยชน์และมีความรับผิดชอบอย่างไรบ้าง ?

ทำไมสิทธิ ประโยชน์ และความรับผิดชอบของการเป็นพลเมืองดิจิทัลจึงสำคัญ?

พลเมืองดิจิทัล

- การเป็นพลเมืองดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สังคมหรือชุมชนออนไลน์ปลอดภัยและมีความเคารพต่อกัน
- พลเมืองดิจิทัลยังคงพัฒนาและทำความเข้าใจเรื่องความหมายและความสำคัญของการเป็นพลเมืองดิจิทัลในโลกออนไลน์อย่างต่อเนื่อง
- ประโยชน์และความรับผิดชอบของการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ดีนั้นรวมไปถึง การพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องในการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ความรับผิดชอบ และการเสริมศักยภาพ ทักษะเหล่านี้รวมถึงการช่วยให้ผู้คนแยกแยะข้อเท็จจริง สร้างความสัมพันธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ ดำรงอยู่อย่างปลอดภัย ค้นหาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สร้างความยืดหยุ่น เป็นผู้นำด้วยความเห็นอกเห็นใจ สื่อสารผ่านวัฒนธรรมที่หลากหลาย เคารพในมุมมองอื่นๆ คิดวิเคราะห์ว่าพวกเขามีส่วนร่วมในสังคมอย่างไร และทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างความก้าวหน้าในเชิงบวก ทั้งทางออนไลน์และออฟไลน์

บทเรียนที่ 1

WE THINK DIGITAL

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเรียนรู้ดิจิทัล

Meta | We Think Digital